

بررسی فراوانی نسبی روش انتخابی زایمان در زنان حامله

مراجعةه کننده به مراکز درمانی شهر اصفهان، سال ۱۳۸۱

نویسنده‌گان:

دکتر شهناز آرام*

دانشیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

دکتر زهرا علامه

استادیار دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مجید زمانی (کاروچ) ، نرگس یادگار (کاروچ)

The relative frequency of the selected delivery method in the pregnant women referring to medical centers of Isfahan in 2002.

Shahnaz Aram M.D., Zahra Allame M.D. Majid Zamani, Narge Yadgar.

Abstract:

Objective:

The goal of this research is to study the relative frequency of the selected delivery method in the pregnant women according to some underlying factors as mother's age, education, job and etc.

Material and Methods:

This study was descriptive and the data were gathered through a questionnaire. The studied population were 500 women in the first trimester of pregnancy referring to medical centers of Isfahan for gynecologic care.

Results:

Of the 500 women, 285 (57%) selected natural delivery while 215 (43%) preferred cesarean section.

In the different age groups studied: (15-19, 20-24, 25-29, 30-34, >35) the percent of the patients who selected cesarean section was: 55.5%, 44%, 55%, 33%, 21.5% respectively. 22.5% of illiterate and 47% of highly educated ones had chosen cesarean. Among the employed women 39% and of the housewives, 44% had preferred cesarean section. In those choosing natural delivery, the fear of anesthesia 41%, relatives' suggestion 27.5%, physician's advice 22.5% and other reasons played for 9% of the population's reasons.

The reasons for selecting cesarean section were anxiousness and fear of natural delivery pain in 37.2%, physician's advice in 35.8%, worry of the fetus health in 11.5% and other reasons in 15/5%.

Conclusion:

In this study, the high prevalence of cesarean section was shown in Isfahan (43%) compared to the American countries (24%) and the European countries (12%). Cesarean selection decreased with growing age and the highest percentage was observed in the age group of 15-19. Also, cesarean was mostly preferred for educated rather than illiterate women. Job did not influence the decision of the patient to select the method of delivery. In the study of reasons to choose natural delivery, fear of anesthesia was the most common reason for selection of cesarean section by the patient and after that was the family's suggestions.

It was also found that the selection of cesarean section was firstly because of anxiousness and fear of natural delivery and secondly physicians' advice.

Key words: natural delivery, cesarean section, laparotomy, hysterotomy.

* مرکز پزشکی تخصصی و فوق تخصصی الزهرا(س) دفتر گروه زنان و مامایی، خیابان صفوه اصفهان (مؤلف مسئول)

سال چهل
شماره هفتم و هشتاد
پیارونیستان ۱۳۸۱

با زایمان طبیعی تا حدود ۱۰ درصد افزایش می‌یابد. عوارض اصلی وابسته به سزارین، عفونت و بیماری های ترومبوآمبولیک هستند. میزان مرگ و میر مادری متعاقب انجام سزارین ۴۰/۹، زایمان واژینال بطوط کلی ۹/۸ سزارین کثیرو مجدد ۱۷/۹ و زایمان واژینال غیر کمپلیکه ۴/۹ در ۱۰۰ هزار تولد گزارش شده است.(۲)

(1993) Adeshek دریافت که میزان انجام سزارین برای زایمان سخت در بیماران کلینیک های خصوصی در انگلستان با ساعات کار و برنامه جراحی در ارتباط بود در حالی که زمان انجام سزارین برای زجر جنینی، بصورت یکنواخت در سراسر روز پراکنده است.(۳). در مطالعه ای که در سال ۱۹۹۳ توسط شیررو و همکارانش در مورد بررسی مزایا و معایب و همچنین هزینه های تحمیلی سزارین انجام گرفت میزان مرگ و میر مادران متعاقب سزارین ۲ تا ۴ برابر روش زایمان طبیعی گزارش شد و میزان مرگبیتی مادران متعاقب انجام سزارین ۵ تا ۱۰ برابر بیش از زایمان طبیعی گزارش گردید و هزینه های تحمیلی در سیستم بهداشت در ایالات متحده در هر سال بدليل خوبی سزارین غیر ضروری بیش از یک بیلیون دلار براورد گردید.(۴).

تخمین زده می شود که در حدود ۵۰ درصد سزارین های انجام شده در ایالات متحده بدون لزوم اثبات شده انجام می گیرد.(۵). تعداد زیادی از زنانی که سابقه انجام سزارین داشتند ترجیح می دادند با روش سزارین زایمان مجدد کنند اما بهبود نتایج پری ناتال در آمریکا مرتبط با افزایش سزارین نبود و در کشورهایی که سزارین در آنها کم بود نیز حاصل شده بود.(۶). بعلاوه سزارین همواره با افزایش هزینه های تحمیل شده بر سیستم مراقبت های بهداشتی همراه است. این عوامل باعث شد تلاشهایی جهت کاهش سزارین انجام گیرد.

در این مطالعه هدف اصلی بررسی فراوانی نسبی روش انتخابی سزارین در زنان حامله بر حسب برخی عوامل زمینه ای از جمله سن، سطح تحصیلات، شغل مادر و نظر همسروی می باشد.

با انجام این مطالعه ضمن بررسی آماری از نظر میزان گرایش زنان به روش زایمان سزارین، علل گرایش به این نوع زایمان نیز مورد بررسی قرار

سزارین عبارتست از خروج یک جنین زنده از طریق ایجاد برشی در شکم (laparatomی) و رحم (هیستروتومی). انجام این روش زایمانی با خطرات زیادی برای مادر همراه است که بدون داشتن ضرورت لازم در سالهای اخیر در کشور ما افزایش زیادی داشته است و استان اصفهان با دارابودن ۴۳ درصد زایمان سزارین، دومین استان از نظر آمار بالای سزارین می باشد.

میزان وحشتناک مرگ و میر مادران در اثر عمل سزارین، تا شروع قرن بیست نیز ادامه داشت به حدی که در انگلستان و ایرلند شیوع مرگ و میر مادران در بی عمل سزارین در سال ۱۸۶۵ میلادی به ۸۵٪ رسیده بود و در پاریس در طول ۹۰ سال، تا پایان سال ۱۸۷۶ میلادی، حتی یک مورد عمل جراحی سزارین موقتی آمیزگارش نشده بود.(۱) در یک صد سال قبل، اغلب مادران پس از جراحی سزارین بدليل خونریزی و یا عفونت شدید می مردند ولی پس از بدست آمدن دو پیروزی بزرگ در پزشکی، یعنی انتقال خون و ساخت آنتی بیوتیک های قوی، احتمال بروز مرگ به علت این عوارض بشدت کاهش یافته است، اما با این حال، هنوز هم با وجود فن آوری پیشرفته امروز، میزان بروز مرگ مادران در سزارین بیشتر از زایمان طبیعی می باشد.

در کشور آمریکا هم اکنون از هر چهار نوزاد یکی از طریق سزارین بدنی آورده می شود در حالیکه مدتھا نسل انسان بدون نیاز به عمل جراحی نیز تزايد می یافته است. (۱)

امروزه جراحی سزارین به قدری متدائل شده است که باور کردن اینکه یکصد سال قبل این جراحی تقریبا همیشه محکوم به شکست بوده، مشکل به نظر می رسد و این روش جراحی که در ابتداء برای نجات جان مادر و نوزاد وی ابداع گردید امروزه متأسفانه در بعضی از جوامع استفاده از آن دچار افراط شده و حتی بتدریج حالت تجملی به خود گرفته است و در کشور مانیز و بخصوص در شهر های بزرگ آمار آن به شدت بالارفته و همچنان سیر صعودی دارد.(۱). بدون توجه به علل غیر شایع مرگ مادری حین سزارین، میزان مرگ و میر متعاقب این روش زایمانی از ۶ در ۱۰۰ هزار تا ۲۲ در ۱۰۰ هزار تغییر می کند. میزان مرگ و میر مادری متعاقب سزارین در مقایسه

سال ۴۰ سال و بیشتر بوده که از مجموع ۱۴ نفر، ۱۱ نفر (۷۸/۵ درصد) روش زایمان طبیعی را انتخاب کرده بودند و ۳ نفر (۲۱/۵ درصد) روش زایمانی سازارین را انتخاب کرده بودند (جدول ۱-۲).

در ۴۱ درصد از موارد ترس از بیهوشی علت انتخاب روش زایمانی بود که مهمترین علت انتخاب روش زایمان طبیعی در مقایسه با روش سازارین بود.

در ۲۷/۵ درصد موارد توصیه اطرافیان علت اصلی انتخاب روش زایمان طبیعی بود که این علت از نظر درجه اهمیت در رتبه دوم قرار داشت.

در ۲۲/۵ درصد موارد علت انتخاب روش زایمان طبیعی توصیه پزشک معالج بود که این علت از نظر درجه اهمیت در رتبه سوم قرار داشت.

در ۵ درصد موارد سایر علل از جمله نگرانی از بخیه خوردن، نگرانی از طولانی شدن زمان بستری پس از سازارین و باقی ماندن اسکار عمل جراحی سازارین از عل انتخاب روش زایمان طبیعی در افراد مورد مطالعه بودند.

در بررسی توزیع فراوانی علت انتخاب روش زایمانی سازارین در افراد مورد مطالعه در ۳۷/۲ درصد موارد علت انتخاب روش زایمان سازارین نگرانی و ترس از دردهای زایمانی بود که مهمترین علت انتخاب روش زایمانی سازارین به شمار می رفت. در ۳۵/۸ درصد موارد توصیه پزشک علت اصلی انتخاب روش زایمانی سازارین بود که از نظر درجه اهمیت در رتبه دوم قرار داشت.

در ۱۱/۵ درصد موارد انتخاب روش سازارین نگرانی در مورد سلامتی فرزند و اعتقاد به این مسئله بود که با روش سازارین امکان آسیب دیدن به جنبین کمتر از روش زایمان طبیعی خواهد بود که این مسئله از نظر درجه اهمیت در رتبه سوم قرار داشت.

در ۶/۵ درصد موارد علت اصلی انتخاب روش زایمانی سازارین نگرانی در مورد زیبایی و به هم خوردن تناسب اندام و فرم بدن در اثر انجام زایمان طبیعی بود که این علت از نظر اهمیت در رتبه چهارم قرار داشت.

در ۵ درصد موارد علت اصلی انتخاب روش زایمانی سازارین وجود بیماری زمینه ای بود که با

خواهند گرفته با مشخص شدن این علل در جامعه ما، با طراحی سیاستهای مناسب بهداشت و بصورت آگاهانه بتوان در جهت کاهش میزان انجام سازارین های غیر ضروری در کشور و بویژه استان اصفهان اقدام شود.

مواد و روشها:

این مطالعه که بصورت توصیفی-مقطوعی بررسی شده است، در پاییز ۱۳۸۱ در شهر اصفهان انجام شد. افراد مورد مطالعه این تحقیق کلیه زنانی بودند که در سه ماهه اول بارداری قرار داشتند و جهت انجام مراقبت بارداری به مرکز پزشکی دانشگاهی و خصوصی اصفهان مراجعه نمودند.

با یک پرسشنامه طراحی شده که در آن سابقه زایمان و وضعیت شیخی میماران سؤال شده بود، اطلاعات جمع آوری شد. پسینصورت که این افراد بصورت غیر تصادفی، ساده توسعه کارورزان زنان و مامائی در صورت داشتن شرایط ورود به مطالعه مورد پرسش قرار گرفته و سؤالات پرسشنامه را پاسخ می دادند.

حجم نمونه مورد نیاز برای مطالعه با در نظر گرفتن p یا میزان خطای مجاز ۵۰/۰ حدود ۴۰۰ نفر اندازه گیری شد که جهت افزایش دقیقت به ۵۰۰ نفر افزایش یافت. افرادی که به دلایلی از پرکردن پرسشنامه اجتناب می کردند، از مطالعه خارج می شدند. در انتهای اطلاعات بدست آمده توسعه پرسشنامه ها، داده ها استخراج شده و سپس از طریق نرم افزایش SPSS مورد تجزیه و تحلیل آماری توسط متخصصین آمار قرار گرفتند.

نتایج:

در بررسی فراوانی نسبی نوع زایمان انتخابی در افراد مورد مطالعه، از مجموع پانصد نفر، ۲۸۵ نفر زایمان طبیعی (۵۷ درصد) و ۲۱ نفر روش زایمان سازارین (۴۳ درصد) را انتخاب کرده بودند.

بیشترین میزان انتخاب روش زایمانی سازارین در گروه سنی ۱۵-۱۹ سال بود که از مجموع ۸۲ نفر، ۶ نفر (۷/۵ درصد) روش زایمانی سازارین و ۲۷ نفر (۴/۵ درصد) زایمان طبیعی را انتخاب کرده بودند و بیشترین میزان انتخاب روش زایمان طبیعی در گروه

حدود ۲۵ درصد در سال ۱۹۸۸ افزایش یافته است. در جدول (۲۱) مقایسه اعمال سازارین با توجه به اندیکاسیون مربوطه در آمریکا و بسیاری از کشورهای غربی دیگر نشان داده است.

در مقایسه های صورت گرفته چند نکته شایان ذکر می باشد:

اولاً میزان عمل سازارین برای اندیکاسیون بريچ، نجر جنینی و دیگر موارد در بین تمام جمعیت های مورد مطالعه يكسان بوده است. ثانياً میزان عمل سازارین برای مواردی که سابقه سازارین و دیستوژن قبلی دارند تفاوت زیادی را بین آمریکا و کشورهای اروپائی نشان می دهد بنابراین هر گونه کاهشی در میزان عمل سازارین در آمریکا به احتمال زیاد ناشی از تشخیصهای انتخابی تردیدیستوژنی و طرفداری از زایمان واژینال بدنبال عمل سازارین قبلی می باشد.

تجربیات بدست آمده درباره سمعی در انجام زایمان واژینال متعاقب سازارین قبلی، می تواند بصیرت ما را در مواردی که دیستوژنی فرض شده بودند، افزایش دهد.

Revah و همکاران در سال (۱۹۹۹) تأکید کردند که دو سوم زنانی که قبلاً به علت زایمان سخت تحت عمل سازارین قرار گرفته بودند، می توانند زایمان واژینال انجام دهند. با این حال آنان دریافتند که اگر تشخیص زایمان سخت در مرحله دوم زایمان مطرح شده و به سازارین منجر شده باشد، زایمان بعدی تنها در ۱۳ درصد افراد از طریق واژینال میسر می شود. بنابراین عدم توانایی انجام زایمان واژینال پس از اتساع کامل سرویکس، از نشانه های مهم زایمان سخت واقعی است چون امکان دارد که در زایمانهای بعدی نیز مجدد دیده شود(۸).

Hagardan (1998) و همکاران گزارش کردند که در ۳۰ درصد از ۲۷۴۰ زنی که در دوره زایمان قرار داشتند، تشخیص زایمان سخت مطرح شد. سازارین به علت زایمان سخت در طی تمامی فازهای زایمان انجام گرفته بود اما بیشترین تعداد (۴۰ درصد)، در فاز نهفته انجام شده بود. آنها نتیجه گرفتند که تعداد بسیاری از زایمانها به طریق سازارین بدون دادن فرست برای زایمان انجام گرفته اند (۹). با توجه به آمار موجود در مورد شیوع سازارین در کشور، ایران دومین کشور از نظر آمار بالای سازارین می باشد و اصفهان دومین

وجود آن انجام زایمان طبیعی با مخاطرات قراوان برای مادر و جنین همراه بود که این علت از نظر اهمیت در رتبه پنجم قرار داشت.

در ۴ درصد موارد علل دیگری شامل توصیه اطراحی و توصیه شوهر عل اصلی انتخاب روش زایمان سازارین را تشکیل می دادند.

در افراد مورد مطالعه کمترین میزان انتخاب روش زایمانی سازارین در زنان بی سواد بود (۲۲/۵ درصد) و بیشتر میزان انتخاب روش زایمانی سازارین در گروه زنان با تحصیلات عالی بود (۴۷ درصد) و مشاهده گردید که با افزایش سطح تحصیلات میزان انتخاب روش زایمان سازارین بصورت قابل توجهی افزایش می یابد. در افراد مورد مطالعه در بین زنان شاغل ۳۹ درصد روش زایمان سازارین را انتخاب کرده بود در حالی که در بین زنان خانه دار ۴۴ درصد این روش را انتخاب کرده بودند که تفاوت زیادی بین این دو گروه از نظر انتخاب روش زایمان و سازارین وجود نداشت.

بحث و نتیجه گیری:

در بررسی فراوانی نسبی زایمان انتخابی در افراد مورد مطالعه ۵۷ درصد زنان مورد مطالعه روش زایمان طبیعی را انتخاب کرده بودند و ۴۳ درصد سازارین را انتخاب کرده بودند که این نتایج در مقایسه با مطالعه ای که در سال ۱۳۷۶ توسط خانم دکتر زهراء علامه و همکاران صورت گرفت و شیوع سازارین را در استان اصفهان ۴۴ درصد نشان داده بود (۷) تفاوت چندانی نداشت و باز هم نشان از این داشت که میزان سازارین در کشور ما و بخصوص در استان ما بسیار بیشتر از سایر کشورها از جمله آمریکا که شیوع سازارین در آنها ۲۵ درصد می باشد، است (۷). در افراد مورد مطالعه بیشترین میزان انتخاب روش زایمان سازارین در گروه سنی ۱۵-۱۹ سال (۵۵ درصد) و کمترین آن در گروههای سنی ۳۵-۳۹ سال و بالاتر از ۴۰ سال (۲۱/۵ درصد) بود و با افزایش سن میزان انتخاب روش زایمانی سازارین بصورت قابل توجهی کاهش می یافتد و این در حالی بود که بیشترین تعداد پاسخ گویندگان در گروه سنی ۲۰-۲۴ سال بودند (۱۹/۳ نفر) که ۴۴ درصد آنها روش زایمان سازارین را انتخاب کرده بودند. میزان عمل سازارین از رقم ۴/۵ درصد در سال ۱۹۶۵ به

این روش زایمانی می باشد پیشنهاد می گردد قوانینی وضع گردد که از انجام سازارین های الکترو و بدون آندیکاسیون جلوگیری گردد.

۳- پیشنهاد می گردد که با توجه به اینکه یکی دیگر از عل مهم انتخاب روش زایمان سازارین نگرانی مادر در مورد سلامت فرزند و اعتقاد به این مسئله که در روش سازارین امکان آسیب دیدگی جنین کمتر از روش زایمان طبیعی است می باشد با استفاده از روشهای اطلاع رسانی از جمله تهیه جزو ا و پمفتاهی تبلیغاتی با این باور غلط مبارزه گردد.

۴- پیشنهاد می گردد با توجه به مزایای زایمان طبیعی و شرایط موجود جهت انجام زایمان بی درد در زایشگاهها، تا حد امکان، زایمان با روش طبیعی انجام گیرد.

شهر از نظر فراوانی سازارین می باشد که با توجه به این آمار دلایل این افزایش باید شناسایی و بررسی شده و با ارائه برنامه ها و راهکارهایی در جهت کاهش میزان انجام سازارین اقدام نمود.

پیشنهادات:

۱- با توجه به اینکه علت اصلی انتخاب روش زایمان بطريق سازارین نگرانی و ترس از درد زایمانی می باشد توصیه می شود که با استفاده از روشهای گوناگون اطلاع رسانی به مردم در مورد روش زایمان بی درد و مزایای آن نسبت به سازارین برای آنها مشخص شود تا افرادی که بدلیل نگرانی از دردهای زایمانی، سازارین را انتخاب می کنند از این روش استفاده کنند.

۲- با توجه به اینکه دو مین علت اصلی انتخاب روش زایمانی سازارین توصیه پزشکی به بیمار جهت انجام

جدول ۱ درصد کل زایمانهای انجام شده با عمل سازارین در سال ۱۹۹۰ (۱)

اندیکاسیون	بروز	سرور	اسکالند	سوئد	کانادا	آیالات متحده
سازارین قبلی	۱/۳	۱/۳	۳/۱	۳/۱	۵/۵	۸/۵
بریج	۲/۱	۲/۱	۲	۱/۸	۲/۶	۲/۶
دیستوژنی	۳/۶	۳/۶	۴	۱/۷	۴/۵	۷/۱
زجر جنینی	۲	۲	۲/۴	۱/۶	۲/۵	۲/۲
مسئائل دیگر	۳/۷	۳/۷	۲/۷	۲/۴	۵/۲	۳/۲
مجموع	۱۲/۸	۱۴/۲	۱۰/۷	۲۰/۳	۲۳/۶	

جدول ۲ توزیع فراوانی گروههای سنی در افراد مورد مطالعه به تفکیک نوع زایمان در ۵۰۰ حامله مراجعته کننده به مراکز درمانی شهر اصفهان سال ۱۳۸۱

نوع زایمان	۵۵ سنی																
	۱۵ سال	۱۵-۱۹ سال	۲۰-۲۴ سال	۲۵-۲۹ سال	۳۰-۳۴ سال	۳۵-۳۹ سال	<۴۰ سال	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
زایمان طبیعی	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷۸/۵	۱۱	۷۸/۵	۱۸	۶۷	۲۸	۴۶	۶۷	۵۶	۱۰۸	۴۴/۵
سازارین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۱/۵	۳	۲۱/۵	۵	۲۳	۱۴	۵۴	۷۸	۴۴	۸۵	۳۷
مجموع	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۱۴	۱۰۰	۴۲	۱۰۰	۱۴۵	۱۰۰	۱۹۳	۱۰۰	۸۳	۰

هدف:

هدف این مطالعه بررسی فراوانی نسبی روش انتخابی زایمان در زنان باردار بر حسب برخی از عوامل زمینه ای از جمله سن، سطح تحصیلات، شغل مادر و علل دیگر انتخاب روش زایمان سزارین می باشد.

روش اجرای طرح:

این مطالعه از نوع توصیفی بوده و جمع آوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه صورت گرفته است. جمعیت مورد مطالعه ۵۰۰ نفر از زنانی بودند که در سه ماهه اول بارداری قرار داشتند و جهت انجام مراقبتها بارداری به مراکز پزشکی در سطح شهر اصفهان مراجعه می کردند.

نتایج:

در بررسی ۵۰۰ فرد مورد مطالعه نتایج زیر حاصل شد. ۲۸۵ نفر (۵۷ درصد) روش زایمان طبیعی و ۲۱۵ نفر (۴۳ درصد)، روش سزارین را انتخاب کردند که بر حسب گروه های سنی مختلف در گروه سنی ۱۵ تا ۱۹ سال (۵/۵ درصد)، در گروه سنی ۲۰ تا ۲۴ ساعت (۴۴ درصد)، در گروه سنی ۲۵ تا ۲۹ سال (۵۴ درصد)، گروه سنی ۳۰ تا ۳۴ سال (۲۲ درصد)، و در گروه های سنی ۳۵ تا ۳۹ سال و بیشتر (۲۱/۵ درصد)، روش سزارین را انتخاب کرده بودند. زنان بیسوساد ۲۲/۵ درصد و زنان با تحصیلات عالی ۴۷ درصد روش سزارین را انتخاب کرده بودند. در بین زنان شاغل ۳۹ درصد و زنان خانه دار ۴۴ درصد روش سزارین را انتخاب کردند.

در انتخاب روش زایمان طبیعی ترس از بیهوشی ۴۱ درصد، توصیه اطرافیان ۲۷/۵ درصد و سایر علل ۹ درصد علل انتخاب روش زایمان طبیعی را تشکیل می دادند. در بررسی علل انتخاب سزارین، نگرانی و ترس از درد زایمان ۳۷/۲ درصد، توصیه پزشک معالج ۲۵/۸ درصد، نگرانی در مورد سلامت فرزند ۱۱/۵ درصد و سایر دلایل ۱۵/۵ درصد علل انتخاب سزارین را تشکیل می دادند.

نتیجه گیری:

در این مطالعه مشاهده شد که انتخاب روش سزارین در شهر اصفهان دارای آمار بالایی می باشد (۴۳ درصد). در مقایسه با کشورهای امریکایی که حدود ۲۴٪ و کشورهای اروپایی که حدود ۱۲٪ می باشد. انتخاب روش سزارین با افزایش سن کاهش می یافت و بیشترین میزان انتخاب در گروه سنی ۱۵ تا ۱۹ سال بود. در مورد سطح تحصیلات، انتخاب روش سزارین با افزایش سطح تحصیلات افزایش می یافت. در مورد مسئله اشتغال تفاوت زیادی بین دو گروه شاغل و خانه دار در انتخاب نوع زایمان وجود نداشت. در بررسی علل انتخاب زایمان طبیعی ترس از بیهوشی شایعترین علت بود و پس از آن توصیه اطرافیان قرار داشت. در بررسی توزیع فراوانی علل انتخاب سزارین نگرانی و ترس از درد زایمان مهمترین علت بود و پس از آن توصیه پزشک معالج قرار داشت.

کلید واژه ها:

زایمان طبیعی، سزارین، لایکاتومی، هیستروتومی

Reference:

- 1.Cunningham F. Cesarean. In: Williams Obstetrics. 20th ed. New York, Appleton & Lange Co. 1997: 509-31.
- 2.Coleen D, Michael M. Obstetrics Anesthesia. In: Ranson SB. Practical strategies in obstetric and gynecology. USA, WB Saunders Co. 2000: 276-91.
- 3.Adashek JA, Peaceman AM. Factors contributing to the increased cesarean rate in older parturient women. AMJ Obstet Gynecol; 1993: 169-936.
- 4.Shearer EL, Cesarean section: Medical benefits and costs. SOC. SCI, Med. 1993; 37(10): 1223-31.
- 5.Scott JR. Cesarean Delivery. In: Danforth's obstetrics & Gynecology. USA, Lippincott Williams & Wilkins Co; 1999: 457-70.
- 6.Dickson JE. Previous cesarean section. In: James DK, Stress PJ, Weiner CD, Gonik B. High Risk Pregnancy. USA, WB Saunders Co; 1999: 1205-9.
- 7- علامه، ن. فراوانی سزارین در مناطق شهری و روستایی کشور ایران. مجله پژوهش در علوم پزشکی اصفهان. شماره ۴. زمستان ۱۳۷۸-۷۱: ۱۳۷۸
- 8.Revah A, Ezra Y, et al: Failed trial of vacuum or forceps- maternal and fetal outcome. AMJ Obstet Gynecol, 176: 200-, 1999.
- 9Hagadorn- Frethy AS, Yeomans ER. Nalidation of 1998 ACOG forceps classification system. Obstet Gynecol, 77: 357- 1998.